

Nu de meeste scholen een aansluiting hebben op Kennisnet en de gebruiksmogelijkheden zich snel uitbreiden, is het de moeite waard weer eens een kijkje te nemen bij Kennisnet en wel bij een voor onderwijsgevendenden zeer belangrijk onderdeel: de didactobank, een database met digitale leermiddelen die met één klik zijn op te halen voor gebruik in de klas.

didactobank

Database met leermiddelen bij Kennisnet

John Daniëls

De didactobank, te vinden op het adres <<http://didactobank.kennisnet.nl/index2.php3>>, is volgens eigen zeggen 'bedoeld om de deskundigheid over de didactische toepassingen van ICT te stimuleren bij docenten uit het po, vo en de bve sector. De didactobank is gevuld met didacto's: dit zijn beschrijvingen van ICT praktijken met bijbehorende suggesties voor deskundigheidsbevordering. De didacto's kunnen door iedereen worden aangeleverd: uitgevers, nascholers, maar ook docenten zelf. De in de didactobank aanwezige didacto's kunnen worden gebruikt, er kan op worden gereageerd, er kunnen aanvullingen op worden gedaan en er kunnen nieuwe didacto's worden vastgelegd.'

Bladerprogramma

Vanaf het openingsscherm kun je klikken op de interne link: *blader door alle didacto's*. Wanneer je dat doet, stuit je op 109 pagina's van 5 didacto's elk, die je op je scherm voorbij moet laten komen om ze alle 545 te bekijken. De leveranciers van de didacto's leveren allemaal een inleidende tekst, die echter middenin een zin of woord afbreekt als deze te lang is en niet in de tabel past. De gegeven informatie is daardoor onvoldoende om vooraf te weten wat je bij een klik op een didacto te zien krijgt, zodat de meeste bezoekers na een paar bladzijden waarschijnlijk wel zullen afhaken.

Gericht zoeken

Toets je op de knop: *Gericht zoeken*, dan krijg je, zoals te zien op afbeelding 1, een scherm met een formulier

The screenshot shows a search form with the following fields and options:

- Onderwijssoort:** A dropdown menu.
- Vak:** Radio buttons for "Naam vak:" (with an empty text input field) and "Niet vakgebonden".
- Leerjaar:** Checkboxes for years 1 through 8, and a checkbox for "Niet leerjaargebonden".
- Ander:** A text input field.
- Leerdoel:** Checkboxes for "Samenwerkingsvaardigheden", "Communicatievaardigheden", "Informatievaardigheden", and "Vakinhoudelijke kennis".
- Anders:** A text input field.
- Buttons for "OK" and "Annuleren".

Afbeelding 1.

waarin je een zoekopdracht kunt samenstellen. Bij elk veld dat je invult beperk je het resultaat. Zo kun je zoeken:

- op onderwijssoort (po, vmbo, vo, bve en niet sectorgebonden)
- op vak, waarbij je de naam van het vak kunt invullen, maar ook niet vakgebonden kunt zoeken.
- op leerjaar (1-8) of niet leerjaargebonden.
- op leerdoel, waarbij je de keus hebt uit: *Samenwerkingsvaardigheden*, *Communicatievaardigheden*, *Informatievaardigheden*, *Vakinhoudelijke kennis* of *Anders*.

Dit is dé manier om snel resultaat te boeken, waarbij de computertechniek van de database volledig wordt uitgebuit. Maar je krijgt dezelfde didacto's als die van het bladerprogramma met steeds weer die onvolledige inleiding.

Om vakgerichte informatie te krijgen, ben ik gericht gaan zoeken. Ik koos als sector: het voortgezet onderwijs en als leerjaar: derde. Het leerdoel liet ik open. Gebruikmakend van de genoemde zoekopties ging ik didactobankieren bij de talen van de secties van de VLLT. Hier volgen de resultaten.

Nederlands

Voortgezet onderwijs, derde leerjaar. Resultaat: één didacto, en wel een commerciële van de firma Bruna die voor een groot aantal vakken van het po en het vo de serie *Edurom* uitgeeft. Voor de door mij gekozen doelgroep was dat *Begrijpend lezen voor de basisvorming* door Addo Stuur en Eric Jan van Dorp. Klik je op deze didacto, dan kom je op de website van de uitgever en krijg je veel informatie over deze *Edurom*, zoals de technische randvoorwaarden voor gebruik op de computer, wat voor soort oefeningen op de cd-rom staan en hoe je de erbij horende lesbrieven kunt bestellen door die te downloaden vanaf de website van Bruna <www.awbruna.nl/edurom>. Daar is ook alle informatie over dit leermiddel te vinden.

Deze didacto is een voorbeeld van doorverwijzing. De didactobankhouder geeft niet zelf informatie over het betreffende leermiddel, maar laat dit over aan de uitgever, die waarschijnlijk heel blij is de inhoud van dit leermiddel gratis te mogen aanprijzen.

De ontwerpers van de *Didactobank* hopen dat de bezoeker nog een keer terugkomt bij deze didacto om de vraag te beantwoorden of hij hierover tevreden is.

Engels

Deze taal leverde voor het derde leerjaar van het voortgezet onderwijs slechts 5 zoekresultaten op, dit is niets vergeleken met wat er allemaal aan leermiddelen elders is te vinden op het internet.

- Handleiding en lesbrieven bij de cd-rom *Britain in brief*, gratis via de Engelse ambassade te verkrijgen voor communicatievaardigheden, vakinhoudelijke kennis en informatievaardigheden.
- Een lessencyclus om spreekvaardigheid te toetsen. Met behulp van de gratis cd-rom *Planet Britain 2000* van de Britse Ambassade voor samenwerkingsvaardigheden, communicatievaardigheden vakinhoudelijke kennis en informatievaardigheden.
- *Zarb*, een auteursprogramma met 40 macro's waarmee allerlei oefeningen kunnen worden gemaakt. Ook hier weer samenwerkingsvaardigheden, communicatievaardigheden, vakinhoudelijke kennis en informatievaardigheden (zie de recensie elders in het blad).
- Het programma *Tick Tack* van David Sephton, ontwikkeld om leerlingen zonder al te veel kennis van de doeltaal te laten corresponderen via die taal. Als leerdoel wordt opgegeven: samenwerkingsvaardigheden, communicatievaardigheden, vakinhoudelijke kennis en wordt aanbevolen voor de leerjaren 1, 2, 3 en 4.
- *Tower of English*. Website met Engelse Internetlinks bedoeld voor vakinhoudelijke kennis en informatievaardigheden van alle klassen van het voortgezet onderwijs.

Bestudering van deze vijf didacto's brengt me tot de volgende conclusies. Er wordt bij alle vijf rijkelijk gestrooid met de vaardigheden die met deze leermiddelen kunnen worden geoefend. De docenten Engels zullen moeten bekijken in hoeverre die beloften worden nagekomen. Van de vijf genoemde didacto's staan er twee op cd-rom en daarbij staat vermeld dat deze gratis zijn te bestellen bij de Engelse ambassade. Eén verwijst naar het inmiddels bekende auteursprogramma *Zarb*, dat een commercieel product is waarvoor dus moet worden betaald en waarmee de talendocenten daarna zelf aan de slag moeten om de gewenste oefeningen te maken. Er staat een onderwijsprogramma bij met de naam *Tick Tack*, waarbij niet staat aangegeven hoe dit programma wordt geleverd en of er voor moet worden betaald of niet. Ten slotte één website met thematisch geordende internetlinks.

Ik denk dat er nog iets verder moet worden nagedacht over welke informatie bij elke didacto moet worden gegeven. Deze moet zo goed gedocumenteerd zijn, dat de bezoeker zich al een goed beeld heeft gevormd, voordat hij op de betreffende didacto klikt. Dat voorkomt teleurstellingen.

Frans

Voor de derde klas in het vo zijn zeven programma's beschikbaar, waarvan 5 bestemd zijn voor Frans en 2 ook

voor andere talen. Dat zijn de twee ook bij Engels gevonden didacto's Zarb en Tick Tack die ook bij Frans inzetbaar zijn.

Drie van de leermiddelen zijn internetlessen waarbij de leerlingen informatie moeten opzoeken over respectievelijk Bretagne, Normandier en het Château de Versailles. Voor alle drie wordt aangegeven dat deze lessen geschikt zijn voor de lessen 1, 2 en 3 en dat de leerdoelen zijn: communicatievaardigheden en vakinhoudelijke kennis.

De vierde didacto draagt als titel *Le village français*. Als leerdoel wordt opgegeven: 'Met deze cd-rom kunnen leerlingen uit de onder- en middenbouw voortgezet onderwijs taalvaardigheid Frans en ICT vaardigheden oefenen.'

Voor de leerjaren 1, 2 en 3 kunnen de docenten en hun leerlingen terecht bij de als didacto aangeprezen website *Bonjour* <<http://www.bonjour.org.uk>>. Ik ben daar even gaan kijken en vond veel lesmateriaal dat thematisch is opgebouwd, met een grote variatie aan oefeningen, waarbij ook, zoals te zien op afbeelding 2, de uitspraak kan worden geoefend.

Niet als bij Engels is de opbrengst voor deze taal ook uitermate mager en dat weinige is dan ook nog slecht gerubriceerd. De gegeven informatie zal ongetwijfeld de docenten Frans al lang via andere kanalen hebben bereikt.

Duits

Behalve de reeds bij de andere talen gevonden didacto's Zarb en Tick Tack, drie nieuwe:

- *Das Bild der Anderen*. 'Met dit lesmateriaal kun je een gestructureerd e-mailproject tussen onderbouwklassen in het Duits uitvoeren. Bestemd voor de leerjaren 1, 2 en 3'. Als leerdoel wordt opgegeven: samenwerkingsvaardigheden, communicatievaardigheden en informatievaardigheden.
- *Kinder- und Jugendliteratur*. 'Titels van jeugdboeken worden thematisch weergegeven'. Leerlingen van de klassen 2, 3 en 4 kunnen hiermee oefenen in maar liefst alle in de database voorhanden vaardigheden.
- *Warner Brothers Movieworld*. 'De leerlingen van de klassen 1, 2 en 3 beantwoorden vragen in het Duits a.d.h.v. informatie die ze kunnen vinden op de website van het themapark Warner Brothers Movieworld, dit alles ten behoeve van communicatievaardigheden, vakinhoudelijke kennis en informatievaardigheden'.

De andere talen

Het gericht zoeken naar didacto's voor het derde leerjaar van het voortgezet onderwijs bij Arabisch, Fries, Italiaans, NT2, Russisch, Spaans en Turks leverde niets op. Kennelijk voelde geen enkele didacticus zich geroe-

Afbeelding 2.

pen om de didactobank iets van zijn hand te leveren. Dat komt natuurlijk nog! Vandaar dat ik nog even ben gaan kijken wat er nog meer aan informatie over deze leermiddelenbank is te krijgen.

De infoknop

Wie meer informatie wil over de didactobank, over de bedenkers daarvan of contact wil zoeken kan dat gericht doen, want onder de knop Info krijg je informatie over hoe je de didactobank kunt gebruiken en van wie deze bank is. Ik neem hieronder letterlijk over wat ik heb gevonden.

'Hoe gebruikt u de didactobank?

De filosofie achter de didactobank is dat iedereen, ook docenten, zijn eigen werkwijze heeft. Sommigen weten precies wat ze zoeken, terwijl anderen zich eerst graag willen laten inspireren door goede voorbeelden. Daarnaast zijn er mensen die leren van het beschrijven van de eigen ervaringen, en daar graag feedback op krijgen van anderen. Anderen zullen liever zelf direct willen oefenen. De navigatie van de didactobank is gebaseerd op zes verschillende ingangen:

- Ik ben nieuwsgierig
- Ik weet wat ik zoek
- Ik wil contact
- Ik wil meer informatie
- Ik wil bijdragen
- Ik wil aan de slag.'

